

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense

Teknik, Erhverv, Kultur

Natur og Miljø

02. juli 2025

Sagsnummer
S2025-3191

Dokument nr.
D2025-46365

Cpr./CVR-nr/Ejd.nr.
29188947

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense
Tlf. 6482 8282

Kontaktadresse
Rådhuspladsen 2
5450 Otterup

Hvis du ønsker at sende sikker
post, skal du sende fra
"Borger.dk" eller "Virk.dk".

www.nordfynskommune.dk

Kommunens databeskyttelsesrådgiver:
Tlf.: 64828192
E-mail: dpo@nordfynskommune.dk

Tilladelse til etablering af sandfang i Stavis Å

Nordfyns Kommune ønsker, at etablere et sandfang i det offentlige og § 3 beskyttede vandløb, Stavis Å, samt et sandfang i et unavngivet tilløb til Stavis Å.

Etablering af sandfangene kræver godkendelse efter vandløbsloven og tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Sandfangene ønskes primært etableret for sikring af flora og fauna jf. vandløbslovens §1 stk. 2 ved en mere miljøvenlig oprensning af sand. Derudover vil projektet sikre de lokale afvandingsinteresser jf. vandløbsloven §1 stk. 1.

Vandløbet er målsat i Vandplan 1:13 Odense Fjord.

Tilladelsen har været i høring fra d. 28 juli. Til d. 25 august 2025, kommunen har ikke modtaget nogen høringssvar.

Der gives hermed tilladelse til, at Nordfyns Kommune kan etablere to sandfang i Stavis Å på matr.nr. 2a, Langesø Hgd., Vigerslev i Morud by, tilhørende Langesøfonden figur 1 og figur 2.

Tilladelsen indeholder to afgørelser:

- Tilladelse efter vandløbslovens¹ §§ 16-17, samt § 3 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering m.v.² til at etablere et sandfang i Stavis Å.

- Dispensation efter naturbeskyttelseslovens³ § 65, stk. 1, jf. § 3, i lov om naturbeskyttelse til tilstandsændring af det § 3-beskyttede vandløb Stavis Å, hvor sandfanget ønskes placeret.

¹ LBK nr. 1217 af 25. november 2019 om lov om vandløb.

² BEK nr. 834 af 1. juli 2016 om bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v.

³ LBK nr. 927 af 28. juni 2024 om bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

Figur 0.1: Sandfang ved friluftsbadet i Morud cirka st. 17.300

Figur 0.2: Sandfang nedstrøms Morud cirka st. 16.600

Kommunens afgørelse

Vandløbsloven

Tilladelse meddeles efter vandløbslovens §§ 16-17 og § 3 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og – restaurering m.v. til etablering af sandfanget.

Tilladelse til etablering af sandfang i Stavis Å meddeles efter vandløbsloven på følgende vilkår:

1. De afvandingsmæssige hensyn må ikke ændres.
2. Vandløbet må ved anlægsarbejdet ikke tilføres flydende eller faste stoffer, der medfører risiko for forurening af vandløbets vand.
3. Sandfangets dimensioner skal følge anbefalingen på en længde der svarer til 20-35 x vandløbets bundbredde og en bredde der svarer til 2-3 x vandløbets bundbredde.
4. Bundkoten sænkes 1 m i forhold til op- og nedstrøms sandfanget.
5. Fremtidig vedligeholdelse af sandfanget påhviler Nordfyns Kommune.
6. Sandfanget må ikke løbe fuldt af sand, men tømmes når det er $\frac{3}{4}$ fuldt. Opgravet materiale skal køres bort eller spredes ud på nærliggende matrikler efter aftale med lodsejer.

Naturbeskyttelsesloven

Der gives dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1 og 2, jf. § 3 til, at de ansøgte sandfang placeres i § 3-beskyttet vandløb. Dispensationen gives på følgende betingelser:

1. Etableringen af sandfanget skal udføres i overensstemmelse med principperne i nærværende tilladelse.
2. Eventuelle omkringliggende § 3-beskyttede arealer må ikke blive påvirket under etablering af sandfanget.
3. Hvis der sker skader på andens mands ejendom i forbindelse med etableringen, skal ejer straks underrettes herom, og skaden skal udbedres efter aftale mellem ansøger og ejer.
4. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til affaldsbekendtgørelsen.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke udnyttes senest 3 år fra godkendelsesdatoen. Udnyttelse af godkendelsen forudsætter udførelse af anlægsarbejde. Anlægsarbejdet må ikke påbegyndes før klagefristens udløb.

Hvis godkendelsen påklages, må anlægsarbejdet ikke påbegyndes før der foreligger en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ifølge museumslovens⁴ § 27 stk. 2 gælder følgende:

Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang, det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum.

⁴ BEK nr. 358 af 8. april 2014 om bekendtgørelse af Museumsloven

Projektet

Sandfang 1 i Morud etableres i st. 17.370 og 60-80 meter nedstrøms til st. 17.320 i dimensionerne 3-6 meters bredde x 60-80 meters længde. Bunden i sandfanget etableres 80-100 cm under nuværende bundkote.

Sandfang 2 syd for Morud etableres i st. 16.650 til st. 16.600 i dimensionerne 3-6 meters bredde x 50-60 meters længde. Bunden i sandfanget etableres 80-100 cm under nuværende bundkote.

Grundet en række fremtidige restaureringstiltag omkring sandfang 2, vil dennes aktuelle placering i denne tilladelse blive betegnet som værende vejledende. Kommunen mener ikke, at en fleksibel placeringsløsning skulle være til vejen for at opnå et godt miljø.

Baggrund for afgørelsen

Vandløbsloven

Det fremgår af vandløbsloven, at vandløb kun må reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. Ved regulering af vandløb forstås ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg. På baggrund af ovenstående gives der tilladelse til etablering af sandfang i Stavis Å. Godkendelsen gives efter §§ 16-17 i bekendtgørelse af lov om vandløb.

Naturbeskyttelsesloven

Vandløbet Stavis Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om generelt beskyttede naturtyper, hvorfor tilstanden ikke må ændres. Kommunen har dog mulighed for at dispensere herfra, hvis det vurderes, at det ansøgte ikke indebærer en tilstandsændring, der forringer naturtypen og dens levesteder for arter eller giver betydelige forstyrrelser af arter, som findes i området.

Etablering af sandfang vurderes at være en tilstandsændring af vandløbet.

Ændringen vil betyde en formindskelse af sandvandringen nedstrøms i vandløbssystemet og betyde en forbedring af levevilkårene for fisk og smådyr.

VVM-afgørelse

Nordfyns Kommune har foretaget en miljøvurderingsscreening af projektet. På baggrund af screeningen vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet. Nordfyns Kommune træffer derfor afgørelse efter § 21, stk. 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen⁵ om, at etablering af sandfanget ikke kræver en miljøvurdering (ikke miljøvurderingspligt). Kommunen begrundes afgørelsen med, at projektet har et meget begrænset omfang, og at de fremtidige fysiske forhold ikke medfører nogen risiko for miljø, biodiversitet eller menneskers sundhed.

⁵ BEK nr. 806 af 1. juli 2023 om bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Nordfyns Kommune skal ifølge Habitatbekendtgørelsen⁶ foretage en vurdering af, om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Natura 2000-områder

Der skal ifølge habitatbekendtgørelsen⁷ foretages en vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Projektområderne er beliggende 14 km vest for det internationale naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 110 Odense Fjord, som rummer Habitatområde nr. 94 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 75.

Nærmeste udpegningsgrundlag som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte, beskrevet som i nedenstående figur 3. Naturtyperne er primært vældpåvirket natur og vurderes ikke at være direkte påvirket af en mindre ændring af vandstanden i vandløbet. Pga. afstanden til udpegningsgrundlag og projektets naturforbedrende karakter i sin helhed vurderes det ansøgte ikke at påvirke naturtyperne indenfor Natura 2000-området, væsentligt.

Desuden er arten Skæv Vindelsnegl udpeget for Odense Fjord samt en række fugle heraf: Rørdrum, Sangsvane, Rørhøg, Klyde, Splitterne, Havterne, Knopsvane, Havørn, Blishøne, Hjejle og Fjordterne.

Projektet vurderes ikke at have en påvirkning af levevilkårene for de udpegede arter da mange af arterne er hjemmehørende i umiddelbar nærhed af udpegningsområdet som i dette tilfælde er næsten 14 km væk fra projektområdet.

Bilag IV-arter

Projektområdet er beliggende inden for udbredelsesområdet for bilag IV-arter, som sydflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø og odder.

Der er kendskab til, at odder findes i Stavis Å.

Flagermus kan bruge vandløbene som ledelinjer når de fouragerer og anvender gamle træer og bygninger som yngle- og rastesteder, men der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rastesteder tæt op ad sandfangets placering.

Oprensningen kan give kortvarige forstyrrelser, men i betragtning af, at der i forvejen er jævnlig forstyrrelser, da sandfanget placeres i områder med meget menneskelig daglig aktivitet og generel skovbrug, vil det ikke forstyrre yderligere eller ødelægge arternes muligheder for at yngle, raste eller fouragere i området væsentligt, her tænkes der især på odder.

Området vurderes ikke at favoriseres af de øvrige bilag IV-arter, der er udbredelsesområde for, derfor vurderer Nordfyns Kommune, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

⁶ BEK nr. 1098 af 21. september 2023 om bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁷ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
Bek. nr. 1098 af 21. august 2023.

Vandrammedirektivet og vandområdeplanerne 2021-2027

Nordfyns Kommune skal ifølge indsatsbekendtgørelsens⁸ § 8 sikre, at projektet ikke forringer tilstanden af berørte vandområder, samt sikre at projektet ikke hindrer målopfyldelse for vandområderne.

Stavis Å har i vandområdeplanerne 2021-2027 en målsætning om god økologisk tilstand. I basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 har Stavis å på strækningen, hvor sandfangene ønskes etableret, ringe økologisk tilstand.

Den økologiske tilstand for bentiske invertebrater er høj, tilstanden for fisk er god, mens tilstanden for makrofyter er ringe og alger er god.

Den kemiske tilstand er ukendt, mens der er ukendt tilstand for nationalt specifikke stoffer.

Afstrømningsmæssige konsekvenser

Vandføringen i Stavis Å vurderes ikke at blive negativt påvirket væsentligt, da etablering af sandfang kun er et mindre indgreb i vandløbets skikkelse.

⁸ BEK nr. 797 af 21. juni 2023 om bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 94		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Kildevæld* (7220)
	Riqkær (7230)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Naturtypen bøg på muld (9130) er ikke til stede i habitatområde H94. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 75		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Havørn er ikke til stede som ynglefugl i fuglebeskyttelsesområde nr. F75. Havørn er heller ikke til stede som trækfugl i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde F75. Havørn gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 0.3: Udpegningsgrundlaget for Odense Fjord

Kommunens vurdering

Nordfyns Kommune vurderer, at etablering af sandfanget ved de angivne områder vil medvirke til at sikre afvandingsinteresserne langs vandløbet, modvirke tilsanding af gydebanks og samtidig medvirke til en mere skånsom oprensningsprocedure til gavn for flora og fauna.

Stavis Å er stærkt påvirket af sandvandring. Etableringen af sandfang i Stavis Å ved Morud og nedstrøms vil reducere sandvandringen, hvilket vil forbedre de fysiske forhold i åen. Tiltaget vurderes derfor at have en miljøforbedrende effekt på Stavis Å. Nordfyns Kommune vurderer ud fra en helhedsbetragtning, at det ansøgte projekt vil have en miljøforbedrende effekt på Stavis Ås fysiske forhold og dermed på dets dyre- og planteliv.

Sandfanget vil mindske sandføringen i åen, hvilket vil forbedre vandløbets generelle tilstand. Store mængder sand og sediment i vandløbet kan være udfordrende, da det påvirker levestederne for organismer, der foretrækker en varieret bund. Desuden kan sedimentet hindre vandgennemstrømningen i bundmaterialet, hvilket nedsætter iltindholdet og genluftningen. Da sandfanget skal reducere sandudledningen til Stavis å, vurderes det, at det vil hjælpe med at forbedre de fysiske forhold i åen, hvormed det ikke vil være til hinder for Stavis åens fremtidige målopfyldelse. Tværtimod vil etableringen af sandfanget sandsynligvis have en positiv effekt og understøtte målopfyldelsen på længere sigt.

Høring

Projektet kræver godkendelse efter vandløbsloven og tilladelse i henhold til naturbeskyttelsesloven

I henhold til bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007 om vandløbsregulering og - restaurering mv., sendes dette projekt i høring hos jer, så I som interessenter har mulighed for at komme med kommentarer til det foreslåede projekt.

Eventuelle bemærkninger eller indsigelser skal skriftligt være Nordfyns Kommune i hænde senest den 25. august 2025 og kan sendes til Teknik og Miljø, Rådhuspladsen 2, 5450 Otterup eller på e-mail til teknisk@nordfynskommune.dk

Nordfyns Kommune skal desuden gøre opmærksom på, at projektet bliver offentliggjort i henhold til § 15 i bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007 om vandløbsregulering og restaurering mv.

Projektet har været i høring i nedstående periode:

Offentliggørelse sker den 28. juli på Nordfyns Kommunes hjemmeside. Fra den 28. juli 2025 til den 25. august 2025 er projektet fremlagt for offentligheden.

Efter offentlighedsfasen vil den egentlig behandling efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven finde sted. Når godkendelsen af projektet foreligger efter vandløbsloven, er der 4 ugers klagefrist

Høringen har været sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Morud Lystfiskerforening
Lodsejere i Langesøfonden

Klagevejledning - vandløbsloven

Afgørelsen kan i medfør af vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagefristen løber altså til den 26. september

Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives på Klageportalen, der findes på <https://naevneneshus.dk>.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Klagegebyret opkræves af Miljø- og fødevareklagenævnet.

Klagegebyrets størrelse offentliggøres på Nævnenes Hus hjemmeside:

www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis en klager ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal klager sende en begrundet anmodning til kommunen, der har truffet afgørelse i sagen.

Kommunen videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse kan imødekommes. Klagen skal være indgivet via Klageportalen senest ved klagefristens udløb. Kommunen giver besked til ansøger, hvis der klages over afgørelsen.

Klagevejledning – naturbeskyttelsesloven

Afgørelser kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra modtagelsen.

Klageberettiget er:

- adressaten for afgørelsen.
- ejeren af den/de ejendomme som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder.
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Eventuel klage skal indberettes direkte på Klageportalen i Nævnenes Hus, som du finder her:

<https://naevneneshus.dk>.

Der skal logges på med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen (her Nordfyns Kommune).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, regnet fra samme dato som klagefristen.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. og 1800 kr. for hhv. borgere og virksomheder/organisationer. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret, når de har modtaget klagen. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

Hvornår må tilladelsen udnyttes?

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Man vil straks få besked, hvis afgørelsen påklages. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

I øvrigt

Vi skal desuden oplyse om, at der er ret til aktindsigt⁹ i sagen, og henvendelse herom kan rettes til administrationen på teknisk@nordfynskommune.dk

Venlig hilsen

Stefan Hestbech

Biolog - Vandløbsmedarbejder
Direkte tlf. 29 31 40 92

⁹ Jf. reglerne i lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014 om bekendtgørelse af forvaltningsloven, lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen og lovbekendtgørelse nr. 980 af den 16. august 2017 om aktindsigt i miljøoplysninger.

shestb@nordfynskommune.dk